

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

5.1.2e

5.1.2e

Financieel-Economische
Zaken
Afd. Begrotingszaken**Ontworpen door**

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Betreft Budgethoudergesprek 5.1.2e - Voorjaarsbesluitvorming 2023

Vergaderdatum en -tijd 16 februari 2023 09:00

Vergaderplaats Webex of kamer A5.10

Datum

3 februari 2023

Kenmerk**Zaaknummer****Bijlagen**

I – Specifiek beeld

II – Totaalbeeld voorstellen

5.1.2e

1 Aanleiding en doel overleg

In het kader van de Rijksbrede voorjaarsbesluitvorming heeft FEZ de door u ingediende begrotingsvoorstellen gewogen en een voorstel voor verwerking in het budgetrapport gedaan. Dit voorstel is tot stand gekomen op basis van de uitgangspunten die eerder uiteengezet zijn in de aanschrijving voor de begrotingsvoorbereiding. We lichten het voorstel toe en gaan daarover graag met u in gesprek. Daarnaast benoemen we enkele overkoepelende thema's en specifieke onderwerpen die van belang zijn voor het opstellen van de beleidsbrief. Het voorstel voor verwerking van uw voorstellen vindt u in bijlage I. Het voorstel voor verwerking van het totaal aan voorstellen, inclusief de begrotingsvoorstellen van andere kolommen en het oordeel daarop, is te vinden in bijlage II.

2 Deelnemers overleg

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e (CFA 5.1.2e 5.1.2e
FEZ-BZ), 5.1.2e (FEZ), 5.1.2e (FEZ)

3 Te bespreken punten

- A. Algemeen deel (gelijk voor alle budgethouders)
- Uitgangspunten begrotingsvoorbereiding 2024
 - Algemeen beeld VWS-begroting
 - Risico's politieke dossiers
 - Personele mutaties (APK-claims)
 - VWS-brede problematiek

- Bestedingsplannen Aanvullende Post (coalitieakkoordmiddelen)
- B. Specifiek deel
 - Bespreking weging budgetvoorstellen
 - Specifieke onderwerpen
 - i. Corona en relatie pandemische paraatheid
 - ii. Kasschuiven – algemeen
 - iii. Kasschuif VIPP Farmacie en relatie envelop Gegevensuitwisseling
 - iv. Uitstel GVS-modernisering
 - v. Normerende elementen in tarieven
 - vi. Invulling 20 miljoen n.a.v. toezegging gemeenten i.h.k.v. IZA
 - vii. Incidentele ruimte Zvw als gevolg van gedragseffect
 - Oplossingsrichtingen

A. Algemeen deel

Uitgangspunten begrotingsvoorbereiding 2024

In de aanschrijving voor de begrotingsvoorbereiding dd. 18 november 2022 is uiteengezet dat er alleen budgettaire ruimte is binnen de bestedingsplannen van directies en coalitieakkoordmiddelen. De focus ligt op de uitwerking van de afspraken in het coalitieakkoord (hiervoor loopt een parallel proces waarin de bestedingsplannen uiterlijk 15 februari moeten worden aangeleverd bij FEZ). Intensiveringen zullen expliciet voorzien moeten zijn van extensiveringen. De aanschrijving en daarmee de uitgangspunten van het budgetrapport en de begrotingsvoorbereiding zijn voortgekomen uit het memo 'het kan ook minder' dat de SG met u besproken heeft in de Bestuursraad. De uitgangspunten dienen te voorkomen dat er veel wensen worden aangeleverd die vooraf een beroep doen op budget van anderen. Bovendien blijkt dat we de voornemens uiteindelijk in veel gevallen niet of slechts ten dele waar kunnen maken (zie ook onderuitputting). Het ontwikkelen en uitvoeren van nieuw beleid levert extra werkdruk op binnen de kolommen, terwijl de personele belasting al onder druk staat. Tenslotte laat het zien dat het binnen VWS geen gebruikelijke praktijk is om keuzes te maken op basis van beschikbare ruimte. Met deze uitgangspunten voor de begrotingsvoorbereiding houden we ruimte voor de grotere (politieke) dossiers die spelen gedurende het begrotingsproces.

Ook dit jaar is er weer sprake van forse onderuitputting. Bij de BUR was er reeds ruim 100 miljoen aan onderuitputting. Na de BUR is daar bovenop bij Slotwet (gecorrigeerd voor de eindejaarsmarge) bijna 200 miljoen onderuitputting opgetreden. Er is meer dan 40 miljoen onderuitputting op CA-middelen. Dit ondanks de eerder ingeboekte structurele taakstellende onderuitputting die de afgelopen jaren opgelopen is naar bijna 190 miljoen. In onderstaande tabel is de onderuitputting per DG-kolom weergegeven. De (structurele) afoming van een deel van de onderuitputting dragen we aan als eerste en voornaamste oplossing voor de resterende problematiek in de kolommen.

Tabel 1: Onderuitputting per DG kolom

	2022
DGCZ	-90.959
DGLZ	-34.988
DGV	-116.791
pSG	-24.981
SG	-24.120
Totaal	-291.839

Het belang van de uitgangspunten wordt versterkt door de grote dekkingsopgave waar het kabinet voor staat, onder andere door de energiemaatregelen en oplopende rentelasten. In 2023 is er Rijksbreed een opgave van circa € 5,7 miljard in te vullen, structureel gaat het om circa € 3 miljard. VWS staat conform de in de Ministerraad besproken verdeelsleutel (bespreking Januaribrief, d.d. 27 januari) mogelijk voor een aanzienlijk deel (circa 30%) van de opgave aan de lat. Het tenminste opleveren van een sluitende begroting is daarom een vereiste. Er is daarnaast een gereede kans dat het daar niet bij zal blijven en er meer nodig is voor het algemene beeld van de overheidsfinanciën. In motie Heinen wordt opgeroepen om geld dat overblijft in te leveren bij Financiën, zodat deze gebruikt kan worden voor de dekkingsopgave en onnodige bezuinigingen en lastenverzwaringen worden voorkomen. Financiën zal daarbij onder meer sturen op structurele afroming van een deel van de onderuitputting bij VWS en andere departementen. Ook na het oplossen van de problematiek op de VWS-begroting kan het dus nodig zijn om vanuit VWS een bijdrage te leveren aan de Rijksbrede problematiek. U wordt daarom opgeroepen om constructief mee te denken hoe uw kolom hier een bijdrage aan kan leveren.

Annotatie Onderuitputting

We praten graag door over eventuele, ontstane onderuitputting, de oorzaken hiervan en of dit betekent dat deze onderuitputting duidt op structurele ruimte die kan worden ingezet voor het oplossen van problematiek elders.

Vorig jaar hebben we met elkaar afgesproken dat we tijdig naar de onderuitputting zouden kijken en we vervolgens in het budgethoudergesprek kunnen kijken wat we hiermee kunnen doen. In tegenstelling tot deze afspraak is bovengenoemd overzicht met onderuitputting (weer) niet met ons afgestemd (stond ook niet in de conceptnota die met ons is gedeeld) en kunnen wij vooralsnog ook geen aansluiting vinden tussen de cijfers die FEZ hier presenteert en de cijfers uit de financiële administratie. We hebben FEZ gevraagd aan te geven hoe zij deze cijfers uit de administratie hebben gehaald, maar dit hebben we nog niet ontvangen.

Daarnaast kan er technisch wel sprake zijn van onderuitputting maar moet er naar de oorzaak van deze onderuitputting worden gekeken aan de hand waarvan kan worden bepaald of er inderdaad sprake is van structureel ruimte is die kan worden afgeroomd ter dekking van problematiek elders.

Rekening houdend met de interne aanschrijving voor de begrotingsvoorbereiding, de bespreking daarvan in de Bestuursraad en de dekkingsopgave van het kabinet, zijn de begrotingsvoorstellen onder andere langs de volgende lijn beoordeeld:

- Voorstellen die een intensivering betreffen worden afgewezen, tenzij er een even zo grote extensivering tegenover staat (uitgangspunt 'het kan ook minder').

- Op 10 februari vindt er in de Bestuursraad een bespreking plaats over de stijgende apparaatskosten van VWS. In afwachting van deze bespreking worden APK-claims (inclusief herverdelingen van programma naar apparaat) later van een oordeel voorzien. De (dekking van) APK-claims blijft een integraal onderdeel van het budgetrapport.
- De VWS-brede problematiek is apart gepresenteerd. Deze moeten VWS-breed opgelost worden.
- Gezien de Rijksbrede dekkingsopgave voorzien we dat kasschuiven vrijwel kansloos zijn bij Financiën. Kasschuiven worden daarom niet gehonoreerd, tenzij hier een eerdere afspraak of concrete invulling in latere jaren aan ten grondslag ligt. De ruimte die inzichtelijk is gemaakt wordt vervolgens benut in het budgetrapport ter dekking van problematiek.

Algemeen beeld VWS-begroting

Het beeld voor beide begrotingshoofdstukken laat per saldo een tegenvaller zien. De grootste tegenvallers op hoofdstuk 16 worden veroorzaakt door extra uitgaven in het kader van Commissie de Winter, de uitkomsten van de crisisregeling zorgbonus en de verdeelsleutel voor de maatregelen t.b.v. het slavernijverleden. Ook is er voor directies CZ, LZ en DMO nog een dekking van in totaal € 55 miljoen vanaf 2025 te leveren voor de aan gemeenten toegezegde compensatie van de hogere aanzuigende werking van het abonnementstarief (en daarmee deelname aan IZA) met inachtneming wat daarover besproken is in de Bestuursraad.

Tabel 2a: Hoofdstuk 16 - excl. generaal (bedr x € 1.000)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
a) Honoreren	-62.416	113.805	42.960	46.593	77.439	38.817
- w.v. WWS-breed	68.809	10.568	10.557	10.578	10.596	10.607
- w.v. mee- en tegenvallers (incl. EJM)	6.724	105.373	4.879	6.167	7.334	8.107
- w.v. in- en extensiveringen	-20.127	-4.446	5.064	9.234	9.634	-2.466
- w.v. kasschuiven	-117.822	2.310	22.460	20.614	49.875	22.569
b) Personele bestand (n.t.b.)	12.366	44.472	21.314	12.204	10.209	10.209
c) Afwijzen	33.241	200.052	177.351	141.432	115.903	124.528
Totaal (a + b)	-50.050	158.277	64.274	58.797	87.648	49.026

Tabel 2b: Hoofdstuk 16 - generaal (bedr x € 1.000)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
a) Honoreren	-407.606	363.534	11.410	3.000	-800	0
b) Afwijzen generaal	55.039	578.374	54.007	16.400	13.400	5.200
Totaal (a)	-407.606	363.534	11.410	3.000	-800	0

Op de premiegefinancierde uitgaven (hoofdstuk 41) is het beeld nog niet compleet. De uitvoeringscijfers van de NZa (Wlz) en de Q4-cijfers van het Zorginstituut (Zvw) volgen medio februari. Desondanks is al een tegenvaller in beeld voor de instroom van de GGZ in de Wlz vanaf 2024. Ook wordt er een structurele tegenvaller bij de apotheekzorg verwacht.

Met de totstandkoming van het IZA is het onzeker of er op de Zvw (structurele) onderuitputting kan worden ingeboekt: binnen de Zvw zijn de uitgavenkaders voor een groot deel van de totale Zvw-uitgaven voor de komende jaren recent vastgelegd in het IZA. Overigens speelt hier nog het punt dat in de begrotingsregels is opgenomen dat een Zvw meevaller ook kan worden ingezet in de lastenbesluitvorming (i.p.v. dekking leveren aan de uitgavenkant).

Tabel 3: Hoofdstuk 41 (bedr x € 1.000)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028

a) Honoreren	58.561	109.558	110.058	110.058	110.058	110.058
-w.v. mee- en tegenvallers	140.000	340.000	340.000	340.000	340.000	340.000
-w.v. in- en extensiveringen	-81.439	-230.442	-229.942	-229.942	-229.942	-229.942
b) Generaal (honoreren)	21.000	29.000	0	0	0	0
c) Afwijzen	0	8.000	9.500	11.000	11.000	11.000
Totaal (a)	58.561	109.558	110.058	110.058	110.058	110.058

Risico's politieke dossiers

De volgende risico's doen zich voor op de grote, politieke dossiers. Deze zijn ook in het beeld verwerkt op desbetreffende kolommen.

Bij Jeugd hebben we vastgesteld dat het risico van de 511 miljoen niet oplosbaar is binnen het jeugddomein en binnen de portefeuille van de staatssecretaris.

Tegelijkertijd hebben we ook vastgesteld dat dit niet tot ombuigingen op de zorg ofwel op de VWS-begroting zou moeten leiden.

De dreiging van opnieuw forse tegenvallers voortkomend uit de hoge instroom van de GGZ in de Wlz vraagt om beheersmaatregelen om te voorkomen dat dit een last is (blijft) voor de toekomst.

De keuze voor afstel van de GVS-modernisering is een besparingsverlies voortkomend uit een beleidsmatige keuze. Dat vraagt om een nieuwe maatregel binnen de curatieve zorg van dezelfde waarde.

Tabel 4: Risico's politieke dossiers

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Jeugd (Stas)	0	100.000	500.000	500.000	511.000	
Afstel GVS-modernisering (MinVWS)	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000	
GGZ in de Wlz (MinLZS)	0	200.000	200.000	200.000	200.000	

Totaal	140.000	440.000	840.000	840.000	855.000	855.000
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Vervolg annotatie APK claims

In het laatste MTDGCZ hebben we gesproken over de resterende APK ruimte van ca € 0,5 mln. bij de andere covid directies binnen DGV en of deze mogelijk kan worden ingezet als dekking voor de APK wensen voor IZA.

Natuurlijk kunnen we proberen deze ruimte voor ons binnen te halen. Mocht dit echter niet lukken, aangezien er meer ongedekte APK claims zijn, kunt je voorstellen een deel van de programmamiddelen voor flankerend beleid IZA in te zetten voor apparaat IZA.

Personele mutaties (APK-claims)

Annotatie APK claims

M.u.v. de APK claim voor het apparaat van de PDCZ directie in 2024 (2023 is inmiddels wel gedekt) zijn onze APK claims voorzien van dekking vanuit de bijbehorende programmamiddelen.

Zijn deze gedekte claims akkoord gaan?

Indien deze claims kunnen worden gehonoreerd resteert alleen nog de claim voor de PDCZ directie in 2024.

Graag bespreken met FEZ hoe deze apparaatsclaim nog kan worden gedekt.

Op 10 februari vindt er in de Bestuursraad een bespreking plaats over de apparaatskosten van VWS. De fte-ontwikkeling binnen het VWS-concern laat jarenlang een forse groei zien, waarbij de groei na corona hoger ligt dan de groei voor corona. In afwachting van deze bespreking zijn APK-claims (inclusief herverdelingen van programma naar apparaat) nog niet van een oordeel voorzien. FEZ ziet dat een deel van de ingediende claims betrekking heeft op het accommoderen van personeel dat reeds is aangenomen, extra personeel voor de uitvoering van coalitieakkoordmiddelen, staffuncties die meer aandacht vragen, maar ook additionele (structurele) uitbreidingen waar nog een keuze valt te maken. De (dekking van) APK-claims blijft een integraal onderdeel van het budgetrapport.

VWS-brede problematiek

In de pSG-kolom zijn er diverse budgettaire problemen die voortkomen uit een toename van taken en werkzaamheden door de algemene groei van het departement, maar ook stijgende materiële uitgaven als gevolg van meer inzet van personeel. In het beeld zijn deze VWS-brede begrotingsvoorstellen apart gemarkeerd. Deze moeten VWS-breed worden opgelost. VWS-brede dekkingsbronnen zijn onder andere de prijsbijstelling (circa 40-60 miljoen structureel vanaf 2023, mits uitgekeerd door Financiën) en de in de najaarsnota aangekondigde extra prijsbijstelling ter compensatie van de oploop van inflatie in 2022 (circa 40 miljoen structureel vanaf 2023), nadat buitengewone kostenstijgingen door de inflatie van o.a. SSO's gedekt zijn (voorstel FEZ).

Tabel 5: VWS-brede problematiek

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
VWS-brede problematiek	68.809	10.568	10.557	10.578	10.596	10.607
Personele voorstellen	8.585	8.004	8.132	9.087	7.092	7.092
Totaal	77.394	18.572	18.689	19.665	17.688	17.699

Bestedingsplannen Aanvullende Post (coalitieakkoordmiddelen)

De focus dit voorjaar ligt op de uitwerking van de afspraken in het coalitieakkoord. Hiervoor worden bestedingsplannen opgesteld waarmee resterende middelen op de Aanvullende Post bij Financiën overgeheveld kunnen worden naar de VWS-begroting. Conform de planning dienen de bestedingsplannen uiterlijk 15 februari voor toetsing bij FEZ-BT te worden aangeleverd. De beleidsdirecties moeten vervolgens in overleg met FEZ-BT zelf zorg dragen voor afstemming met de bewindspersonen (wanneer van toepassing). De bestedingsplannen worden uiterlijk 1 maart inclusief akkoord van de bewindspersonen aan Financiën gestuurd.

B. Specifiek deel

Bespreking weging budgetvoorstellen

Graag bespreken we de weging van uw budgetvoorstellen aan de hand van de uitgangspunten van de begrotingsvoorbereiding.

Specifieke onderwerpen

viii. Corona en relatie pandemische paraatheid

De (totale omvang van) de ingediende claims voor generale middelen in het kader van de coronabestrijding moet nog nader worden afgestemd en lijkt niet reëel. Vanuit FEZ spelen een paar overwegingen mee om met de claim aan te passen. Financiën maakt reeds geruime tijd kenbaar minder coronavoorstellen van generale dekking te gaan voorzien. Het voorstel is om enkel middelen te claimen in het kader van vaccinatie, overlopende uitgaven c.q. uitvoeringskosten voor regelingen en monitoring in beperkte mate, maar het laten vervallen van de overige activiteiten.

Voorstellen die niet aansluiten bij deze lijn en u toch wil doorzetten, moeten passen binnen de envelop Pandemische Paraatheid of moeten worden gedekt vanuit een extensivering binnen de kolom (met uitzondering van paramedische herstellzorg, waarvoor we voorstellen wel in te zetten op generale dekking). Graag ga ik met u het gesprek aan over deze algemene lijn.

ix. Kasschuiven - algemeen

Vanuit de DGCZ-kolom zijn verschillende begrotingsvoorstellen ingediend met een voorstel voor een kasschuif. Hierbij wordt aangegeven dat bij de voorjaarsbesluitvorming nog geen duidelijkheid bestaat over de onderuitputting in 2023 en het voorgestelde kasritme voor latere jaren. We kunnen dergelijke voorstellen nu alleen voor kennisgeving aannemen en willen deze niet meenemen in het beeld voor de voorjaarsbesluitvorming. Met het oog op nadere voorstellen bij Julibrief willen we wel aangeven dat een kasschuif alleen kans maakt als er sprake is van een duidelijke onderbouwing van de noodzaak om de middelen die in 2023 niet tot besteding komen alsnog in latere jaren uit te geven. Enkel het feit dat het om middelen op basis van het coalitieakkoord is niet voldoende. Hoe dan ook zal Financiën altijd een voorbehoud maken voor inpassing in het Rijksbrede beeld. Gelet op de Rijksbrede budgettaire opgave zal Financiën extra gespitst zijn op vrijval ten gunste van het generale beeld.

Antieleshuven-agen

Voor de antieleshuven-agen van de FZ. De antieleshuven-agen worden opgenomen in de kas van de FZ.

Adis

- De antieleshuven-agen worden opgenomen in de kas van de FZ, de antieleshuven-agen worden opgenomen in de kas van de FZ.
- Van de antieleshuven-agen worden opgenomen in de kas van de FZ, de antieleshuven-agen worden opgenomen in de kas van de FZ.

Antieleshuven-agen

Voor de antieleshuven-agen van de FZ. De antieleshuven-agen worden opgenomen in de kas van de FZ.

x. Kasschuif VIPP Farmacie en relatie envelop Gegevensuitwisseling

Zoals eerder genoemd worden kasschuiven in principe niet gehonoreerd, tenzij de invulling hiervan al zeer concreet is. Graag spreek ik met u over in welke mate (of: welk deel van) deze kasschuif essentieel is voor het VIPP-programma en of de latere uitgaven niet uit de envelop gegevensuitwisseling kunnen worden gehaald (en de vrijval dan nu als ruimte wordt meegenomen).

Annotatie kasschuif VIPP farmacie en relatie envelop Gegevensuitwisseling

Voor het indienen van kasschuiven bij FIN verwacht FEZ een duidelijke onderbouwing van de noodzaak om de middelen die in 2023 niet tot besteding komen alsnog in latere jaren uit te geven. GMT heeft een onderbouwing aangeleverd voor de kasschuif die ze voor VIPP farma hebben ingediend. De kwaliteit van deze onderbouwing lijkt niet ter discussie te worden gesteld. Ze stellen de noodzaak van het tweede deel van de kasschuif ter discussie waarmee het resterende, noodzakelijke deel van de scope van Medicatieoverdracht (Laboratoriumwaarden, Contra-indicaties en Overgevoeligheden + PGO) bij de apotheken kan worden uitgerold, nadat in de eerste fase het medicatieproces en de medicatiebewaking is gerealiseerd. Hierover zijn echter bestuurlijke afspraken gemaakt en is het naar oordeel niet aan FEZ de noodzaak hiervan ter discussie te stellen. FEZ verwijst ook naar de mogelijkheid de middelen voor latere jaren later te claimen op de AP middelen voor Gegevensuitwisseling. Deze route lijkt me niet zonder risico omdat we dan opnieuw langs FIN moeten en ons afhankelijk van hen maken voor het claimen van middelen die we nu al hebben.

Advies

De discussie lijkt te pivoteren op het de interpretatie van het woordje noodzakelijkheid in de eis van FEZ dat we voor kasschuiven de noodzakelijkheid moeten aantonen van een kasschuif. Voor mij is die eis tweeledig:

- We moeten aantonen dat we niet meer gaan doen dan nodig om de bestuurlijke afspraken die in het kader van VIPP farma zijn gemaakt na te komen.
- We moeten aantonen dat we de middelen die we hiervoor hebben gekregen hiertoe ook nodig hebben.

Naar mijn idee is hieraan voldaan.

Ga na bij FEZ welke interpretatie FEZ aan de term noodzakelijk geeft en hoe hier in hun optiek niet aan is voldaan.

xi. Uitstel GVS-modernisering

U heeft een begrotingsvoorstel ingediend voor en ter dekking van het uitstellen van de GVS-modernisering van 2023 naar 2024. Inmiddels is duidelijk geworden dat de GVS-modernisering in het geheel niet door zal gaan. Dit advies wordt thans per nota voorgelegd aan de minister. Graag spreek ik met u over de structurele dekkingsopgave die dit met zich meebrengt. Het 1-op-1 verbinden met de meevaller die zich in de lpo-ruimte apotheekeerzorg en hulpmiddelen zit is geen vanzelfsprekendheid. Uiteindelijk dient er een integrale weging plaats te vinden van alle grote politieke dossiers en de ruimtebronnen binnen de gehele zorg. Daarnaast dient de verwachte (structurele) tegenvaller bij de apotheekeerzorg ook nog te worden voorzien van dekking. Ons voorstel is dan ook te kijken naar andere structurele dekking. Vorig jaar is hierover de afspraak gemaakt met Financiën dat er een pakketmaatregel zou worden getroffen.

xii. Normerende elementen in tarieven

De CA-maatregel sturing op doelmatigheid via de tarieven (€ 120 miljoen in 2024 met een oloop naar structureel € 147 miljoen vanaf 2026) is budgettair voor de helft verwerkt in het financiële kader voor het IZA (2023-2026), overigens zonder dat hiervoor een specifieke afspraak in het IZA is gemaakt. De andere helft van de taakstelling moet worden gerealiseerd bij de niet-IZA-sectoren met gereguleerde tarieven of beschikbaarheidsbijdragen. Hierbij is een vanzelfsprekende rol voor de NZa weggelegd, gelet op haar rol bij tariefbepaling en de kostprijsonderzoeken die zij in dat verband uitvoert. Uit overleg van PZo, CZ en FEZ met de NZa is duidelijk geworden dat de NZa veel haken en ogen ziet bij de uitwerking van de opdracht vanuit het CA, en zeker bij de haalbaarheid van een besparing per 2024. Daarmee lijkt zich een budgettair risico van € 60 miljoen (niet-IZA deel, helft van € 120 miljoen) in

Annotatie uitstel GVS-modernisering

In budgethoudergesprek aangeven dat u het besparingsverlies GVS als tegenvaller ziet en als zodanig in de totaalplaat van VWS moet worden ingebracht. De maatregel blijkt immers niet uitvoerbaar.

Tegelijkertijd heeft GMT iom CZ een mogelijke technische dekkingsplaat in kaart gebracht voor het geval er wordt besloten dat VWS/DGCZ kolom specifieke dekking moet leveren. Geen van de structurele maatregelen in deze plaat zijn pijnloos. Ik adviseer u in/rond het budgethoudergesprek afspraken te maken met FEZ over de marsroute richting FIN. Daarbij oog voor het risico dat transparant zijn over de potentiële dekkingsopties kan betekenen dat deze door FIN dankbaar worden aangenomen tbv VWS plaat (of rijksbrede problematiek).

Verder relevant dat VWS er niet aan ontkomt over afstel GVS melding te maken in de aankomende Kamerbrief; afspreken dat GMT samen met FEZ en FIN nadenken over een passende formulering die recht doet aan de voorjaarsbesluitvorming.

2024 af te tekenen. Graag bespreken we met u hoe u daarmee wilt omgaan. Grofweg zien wij twee routes om een besparingsverlies af te wenden:

1. VWS geeft een opdracht aan de NZa om al per 2024 normering via tarieven door te voeren of als dat niet mogelijk blijkt een korting op de tarieven in 2024 door te voeren;
2. de opdracht bij verzekeraars leggen (expliciet, door afspraken hierover te maken, of impliciet, door verlaging van het budgettair kader voor de zorginkoop). Voor de beschikbaarheidsbijdragen ligt deze opdracht alsnog bij de NZa (verantwoordelijk voor uitvoeren beschikbaarheidsbijdragen).

Annotatie normerende elementen in tarieven

Op dit dossier wordt u nog separaat geadviseerd door PZO en CZ. Hieronder een appreciatie van de door FEZ geschetste opties (PZO en CZ hebben dezelfde alternatieven in beeld):

- Optie 1: Het opnemen van normerende elementen in de tarieven per 2024 wordt niet haalbaar geacht obv gesprekken met de NZa. Om als alternatief de NZa een (generieke) korting van omgerekend ca 1% door te laten voeren op de tarieven en beschikbaarheidbijdragen 2024 is waarschijnlijk een aanwijzing nodig, voorafgaand door een voorhangbrief aan de EK en TK. Het doorvoeren van een dergelijke korting is mogelijk juridisch (en maatschappelijk/politiek) kwetsbaar, aangezien hiermee zonder onderbouwing een generieke doelmatigheidskorting wordt verwerkt op door de NZa vastgestelde (in beginsel redelijkerwijs kostendekkende) tarieven.
- Optie 2: Het lijkt onwaarschijnlijk dat ZN zich zal willen committeren aan een generieke doelmatigheidskorting zonder inhoudelijke maatregel. VWS kan de korting wel (eenzijdig) generiek verwerken op de macrokaders van de betreffende sectoren; dit zorgt ook voor een lager MPB van zorgverzekeraars. Net als bij optie 1 geldt dat deze variant kwetsbaar is omdat er geen inhoudelijke maatregel tegenover staat. Het is daardoor onzeker of de opbrengst wordt gerealiseerd en dit kan betekenen dat dit tot overschrijdingen leidt.
- Advies: met FEZ afspreken dat komende twee weken wordt onderzocht of optie 2 haalbaar is. Zo niet dan inzetten op opvoeren besparingsverlies van € 60 miljoen. Voor mogelijke dekking zie incidentele ruimte bij onderdeel vii in deze nota (NB, de ruimte bij onderdeel vii is ook onderdeel van technische dekkingsplaat GVS!).

xiii. Invulling 20 miljoen n.a.v. toezegging gemeenten i.h.k.v. IZA

Graag ga ik met u het gesprek aan over de invulling van de taakstelling van € 20 miljoen per 2025. Op welke terreinen binnen uw kolom gaat u minder doen om deze taakstelling te verwezenlijken?

Amtelijke budgetkorting IZA

Verder in MDGZ een voorstel voor de verdeling van de korting binnen onze domeincode budget

Advies

De budgetkorting ligt al naar de opsporingskosten die om deze technische verdeling is aangegeven

xiv. Incidentele ruimte Zvw als gevolg van gedragseffect

Met het IZA zijn voor de MSZ, GGZ, huisartsen- en multidisciplinaire zorg en wijkverpleging meerjarige afspraken gemaakt over de verdeling van de groeirimte na aftrek van CA-taakstellingen. Voor de overige Zvw-sectoren wordt de groeirimte zoals gebruikelijk verdeeld op basis van het technische verdeelmodel. Rekening houdend met nog te verwerken CA-taakstellingen bij deze niet-IZA sectoren. Na het verwerken van bovenstaande is er in 2024 sprake van incidenteel resterende groeirimte van ruim € 100 miljoen. Deze hangt samen met de aanvullende groeirimte die op basis van het CA beschikbaar is gesteld in verband met veronderstelde gedragseffecten van de ER-maatregelen. Het gaat specifiek om minder remeffect als gevolg van het bevriezen van het eigen risico. Dat betreft alle Zvw-sectoren exclusief de huisartsenzorg, verloskunde, kraamzorg en wijkverpleging (waarbij het eigen risico niet van toepassing is). Graag bespreken we met u of we deze resterende incidentele (groeir)ruimte in beeld kunnen brengen voor de budgettaire opgave bij de voorjaarsbesluitvorming.

Advies incidentele ruimte Zvw als gevolg van gedragseffect

Instemmen met inbrengen van deze incidentele ruimte. Daarbij opmerken dat de DGCZ kolom besparingsverliezen/tegenvallers heeft in de Zvw waar deze dekking voor nodig is (zie punten iv en v in deze nota; besparingsverliezen GVS en CA maatregel normerende elementen). FEZ zal in budgethoudergesprek aangeven dat deze meevaller 'op de grote hoop gaat' en uiteindelijk onderdeel wordt van integrale afweging. Die lijn lijkt logisch, maar hierbij is voor DGCZ kolom het risico dat deze meevaller in de VWS brede plaat wordt ingezet voor tegenvallers elders, terwijl onze tegenvaller (GVS) als extensivering wordt gelabeld en we daar aparte dekking (extensivering) voor moeten aanleveren. Dan worden we dus dubbel gepakt.

Vervolg annotatie aanvullende bespreekpunten DGCZ

Eerder is ruim € 9 mln. beschikbaar gesteld voor post-COVID onderzoek. VWS financiert via ZonMw onderzoek naar de diagnostiek, behandeling en organisatie van zorg van post-COVID (€ 7,8 mln).

Het RIVM onderzoekt met het LongCOVID-onderzoek de lange termijn gezondheidssimpact van COVID-19 (€ 1 mln.). Ook is er € 0,5 mln. beschikbaar voor onderzoek vanuit C-support.

Aanvullend onderzoek blijft van groot belang om duidelijkheid te verschaffen over de aard en de mogelijkheid tot behandeling van post-COVID. Concrete invulling van het onderzoeksbudget is afhankelijk van de nog te bepalen kennishiaten (volgt uit de kennisagenda) en van de samenwerking binnen Europa. Kennishiaten zitten in ieder geval op het gebied van relatief kostbaar biomedisch onderzoek en onderzoek gericht op de behandeling. Dit is duidelijk geworden na door de minister ingewonnen advies van ZonMw en een internationaal overzichtsartikel in Nature.

MVWS spant zich in voor kennisuitwisseling en verdeling van onderzoek naar kennishiaten op Europees niveau. Dit vraagt dat Nederland ook een bijdrage levert in de vorm van onderzoekscapaciteit. Ter vergelijking, in Duitsland is een onderzoeksimpuls van € 100 mln. euro in voorbereiding.

Meer onderzoek en kennis (o.a. op Europees niveau) kunnen ook bijdragen aan effectievere en efficiëntere zorg aan patiënten. Op dit moment zijn patiënten nog veelvuldig op zoek naar de juiste behandelingen en komen daarvoor terecht op diverse plekken in de zorg.

De benodigde financiële middelen die in de claim voor onderzoek zijn aangevraagd bedragen € 6 mln. per jaar (23/24/25). Nu er in 2023 mogelijk middelen beschikbaar zijn binnen VWS (onderuitputting LZ PP), is echter ook een eenmalige impuls in 2023 denkbaar van € 8 mln. (vergelijkbaar bedrag met de eerdere inzet vanuit ZonMW), waarbij een kasschuif wellicht nodig is om de bedragen te kunnen spreiden over de jaren.

Advies

FEZ wijst ons verzoek om generale compensatie af aangezien het hier niet om uitgaven gaat die als covid kwalificeren (testen traceren, en vaccineren) en verwijst ons door naar de enveloppe PP. Daar worden deze claims afgewezen omdat het juist weer om covid uitgaven zou gaan. Zo lijken we tussen wal en het schip te vallen op zoek naar dekking voor politiek onontkoombare opgaven. Dekking vanuit de begroting dan wel premie vanuit DGCZ is na inboeken budgetkorting IZA (begroting) en premie waar nog wordt gezocht naar dekking voor het besparingsverlies GVS tevergeefs.

FEZ verzoeken ons te steunen met het dekken van deze claims vanuit PP dan wel VWS breed, waarbij wij nogmaals zullen kijken hoe we de omvang tot het hoogstnoodzakelijke kunnen beperken.

viii. *Apparaat PDCZ 2024*

Voor PDCZ is er een claim voor apparaat ingediend van €1 mln. in 2023, € 2,5 mln. in 2024 en € 0,5 mln. in 2025. De claim voor 2023 is inmiddels gedekt uit ruimte bij de andere covid directies binnen DGV. Er wordt nog dekking gezocht voor 2024 en 2025. De € 0,5 mln. voor 2025 betreft 5 fte die nodig zijn voor de afwikkeling van beroepen en bezwaren op aflopende covid regelingen.

Annotatie apparaat PDCZ 2024

Gelet op de omvang van de bedrag stel ik voor de dekking voor 2024 te dekken vanuit de kolom ook omdat de budgetkorting IZA pas ingaat m.i.v. 2025. Ik stel voor de dekking voor 2025 gelet op de omvang van het bedrag te bezien in de uitvoering.

ix. *Beschikbaarheid 1150 IC bedden*

De voetnoot hierover in IZA luidt:

Pandemische paraatheid is geen onderdeel van de genoemde kaders. Uitzondering hierop is de opschaling tot 1150 IC bedden, deze is onderdeel van het kader MSZ (zie onderdeel 4a in deze bijlage).

FEZ is gezien deze passage van mening dat de beschikbaarheid tot 1150 bedden linksom of rechtsom moet worden gedekt uit de € 35 miljoen.

Advies: Instemmen met lijn FEZ, vanuit de verwachting van PDC dat veldpartijen vooral belang hechten aan een oplossing voor de bekostiging (via beschikbaarheidbijdrage; dit wordt komende periode uitgewerkt) en dat zij dekking uit het kader acceptabel vinden als die bekostiging is geregeld. Extra geld lijkt dus niet nodig.

Oplossingsrichtingen

Onderstaande tabel geeft een indicatie van de dekkingsopgave om uw kolom te laten sluiten.

Tabel 6: Opgave DGCZ kolom (excl. generaal, kasschuiven, eindejaarsmarge en VWS-breed) (bedr x € 1.000)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Mee- en tegenvallers	0	0	0	0	0	0
In- en extensiveringen	-8.000	-2.500	0	0	0	0
Personele bestand	1.500	2.900	2.900	0	0	0
Totaal	-6.500	400	2.900	0	0	0